

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
Development of teaching book, Health and Physical Education learning
area on the Football for Grade 5 Students

ภริกา ผ่องแผ้ว¹ นีรนาท จุลเนียม²
Parika Pongpeaw¹ Neranart Chulniam²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการสอน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนชุมชนดอนตาล ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า

1. เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอนพบว่าครั้งที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.77/80.97 และครั้งที่ 2 มีประสิทธิภาพ 84.65/83.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 42.32 ของคะแนนเต็ม และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 83.21 และมีคะแนนพัฒนาการคิดเป็นร้อยละ 40.00

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Student of Master of Education in Curriculum and instruction, Faculty of Education, Pathumthani University.

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Advisor of the Master of Education in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Pathumthani University.

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ฟุตบอล

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop the teaching book on the football for Prathomsuksa 5 students; 2) to study of the effect of the teaching book; and 3) to study students' satisfaction towards using the teaching book. The tools used for this research were 1) teaching book on the football for Prathomsuksa 5 students; 2) the learning achievement test; and 3) the student satisfaction questionnaire on learning using the teaching book on the football. The sample group was the 28 Prathomsuksa 5/1 students of Chomchondontan school in the academic year 2022, which was selected using Cluster random sampling. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The teaching book on the football for Prathomsuksa 5 students found the overall was at the highest level, the teaching book manual in overall aspect was at the high levels, and the efficiency of the teaching book the experiment on the 1st 82.77/80.97 and the 2nd 84.65/83.21 which was higher than the set standard.

2. The students of prathomsuksa 5 using the teaching book on the football before being taught mean 42.32 and after being taught mean 83.21 and mean growth score 40.00

3. The satisfaction of Prathomsuksa 5 students on the teaching book on the football found the overall was at the highest level.

Keywords: Teaching book, Health and Physical Education learning area, Football

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับชีวิตของมนุษย์มากขึ้น โดยสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อวิถีชีวิตของบุคคลทุกประเทศในโลกทำให้บางครั้งเกิดความยากลำบากในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รัฐบาลทุกประเทศได้หันมาหาแนวทางหรือวิธีการที่จะช่วยให้ประชากรในประเทศมีศักยภาพและความสามารถในการปรับตัว และพบว่าการศึกษาเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาคนให้สามารถนำความรู้ ความสามารถที่มี

อยู่ไปพัฒนาตนเอง และพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้การศึกษายังช่วยให้สามารถปรับตัวและสร้างวิธีการที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551 : 17) ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางหรือเป็นแกนกลางของการพัฒนาทั้งหลาย เพราะแท้จริงแล้วการศึกษาและการพัฒนาคนคือกุญแจที่จะเปิดประตูไปสู่การพัฒนาทั้งหลาย (วิชัย ต้นศิริ, 2549: 11) การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนา “คน” อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย ปัจจุบันของสังคมไทย การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นความคิด ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร การคมนาคม และวิทยาการด้านต่างๆ การแพร่ขยายวัฒนธรรมข้ามชาติรวมถึงการแข่งขันอย่างรุนแรงด้านเศรษฐกิจ ความสามารถที่จะแข่งขันในตลาดโลก ความสามารถที่จะรับการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะของฝีมือแรงงานหรือการเตรียม “คน” ให้มีคุณภาพทนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง กระบวนการปฏิรูปการศึกษามีการดำเนินการในหลายๆ ประเด็น การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกะดับของการศึกษาก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความสามารถหรือศักยภาพของมนุษย์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีจุดเน้นให้มีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม (กรมวิชาการ, 2551: 4) นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย ศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้เป็น 3 ระดับการศึกษา คือระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2551 : 5) สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นสาระหนึ่งใน 8 สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีความสำคัญอีกกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ครอบคลุมเรื่องสุขภาพที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนแต่ละคน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เข้าใจธรรมชาติและชีวิต รู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาพร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมทั้งด้านการป้องกัน การส่งเสริมและการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีอย่างถาวรทั้งตนเอง ครอบครัว และชุมชน (กรมวิชาการ, 2551: 1) การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นและจูงใจให้กำหนดเป้าหมายที่เป็นจริง และมีคุณค่าในการพัฒนารูปแบบของชีวิตที่มีสุขภาพดี พัฒนาทักษะการเข้าร่วม

กิจกรรมทางสังคม รู้จักความรับผิดชอบและมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่นทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน ส่วนในการเรียนรู้พลศึกษา ผู้เรียนควรได้รับโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมทางกายและกีฬาทั้งประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งของไทยและสากล กิจกรรมทางกายและกีฬาต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามศักยภาพด้านความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางกาย ได้ปรับปรุงสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย เกิดการพัฒนาทักษะกลไกอย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเอง ตามกฎ กติกา ระเบียบและหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขันและได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยตรงตามความถนัดและความสนใจ ได้ค้นหาความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กีฬา กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและรักการออกกำลังกาย ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจึงควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน และควรให้สอดคล้องกับลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่นวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบ้าน ชุมชน และท้องถิ่นไปพร้อมกัน

ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงได้ศึกษาแนวทางเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมและรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีหลากหลายวิธีที่เหมาะสมกับแนวทางในการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่มีสาระสำคัญคือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการเรียนการสอนถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562 : 27) และในการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะจัดด้วยรูปแบบใดก็ตาม ครูผู้สอนจะต้องบูรณาการระหว่างความรู้ กระบวนการเรียนรู้และการกระทำ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดทั้งการพัฒนาจิตใจ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความสุข การจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนก็เป็นแนวทาง จัดการเรียนรู้แนวทางหนึ่งในหลายแนวทางที่ได้ถูกกำหนดให้นำมาใช้ในการจัดการศึกษา แทนแนวการจัดการศึกษาแบบดั้งเดิม โดยเอกสารประกอบการสอนเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม แนวคิดทฤษฎีสร้างสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันและผู้เรียนกับครูผู้สอนเป็นรูปแบบที่เน้นทั้ง การปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีอย่างเหมาะสม (กิ่งฟ้า สันธวงษ์, 2555: 13)

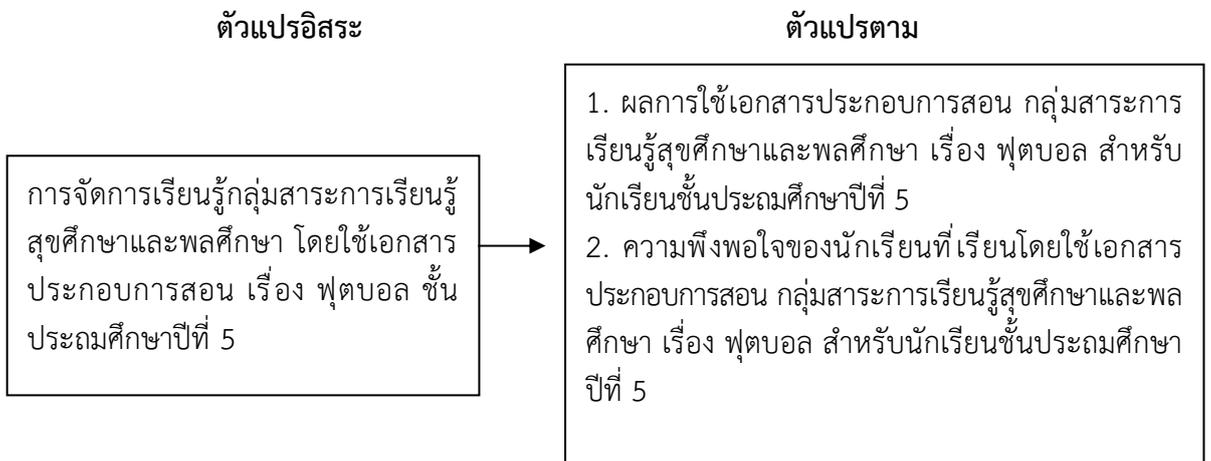
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความคิดเห็นว่าควรนำแนวการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพราะจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้ามีความคาดหวังว่าการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว One-Group Pre-test Post-test Design (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540)

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3,671 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนชุมชนดอนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มี 3 ชุด ได้แก่

1. เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 เล่ม

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หาคุณภาพของเครื่องมือโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนและคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน นำผลคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินพบว่า เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.59) และคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.63) หลังจากนั้นทำการปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนและคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบบรายบุคคล จำนวน 3 คน คือ เด็กเรียนเก่ง 1 คน เด็กเรียนปานกลาง 1 คน และเด็กเรียนอ่อน 1 คน เพื่อหาข้อบกพร่องด้านเนื้อหาของบทเรียน ความชัดเจนของคำอธิบาย คำสั่ง ลำดับของกรอบ ผลการทดลองใช้พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งจะศึกษาด้วยตนเอง ทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายได้ครบสมบูรณ์ นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง เวลาเรียนจะซักถามบ้างในบางครั้งแต่อ่านแล้วไม่เข้าใจ นักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนจะศึกษาได้ช้าไม่สามารถตอบคำถามได้ครบสมบูรณ์ ซึ่งจากผลดังกล่าวผู้ศึกษาค้นคว้าได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนของคำอธิบาย คำสั่ง ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถสื่อความหมายได้มากขึ้น หลังจากนั้นนำเอกสารประกอบการสอนที่ปรับปรุงหลังจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบบกลุ่มเล็ก จำนวน 9 คน เพื่อหาข้อบกพร่องด้านความเหมาะสมของระยะเวลา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังจากที่ทำทดลองใช้กับกลุ่มเล็กเสร็จ ผลการทดลองใช้พบว่านักเรียนสามารถเรียนรู้และทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายได้ทันเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม และนำเอกสารประกอบการสอนที่ปรับปรุงจากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแบบภาคสนาม จำนวน 36 คน พร้อมทั้งให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ หลังจากเรียนจบเพื่อหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของเอกสารประกอบการสอน พบว่าเอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพ 82.77/80.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนำเอกสารประกอบการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์ไปจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อ

พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าข้อสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยข้อสอบบางข้อมีการใช้ภาษาในการตั้งคำถาม ไม่เหมาะสมบางข้อใช้คำถามกำกวม บางข้อใช้ภาษาไม่ถูกต้อง บางข้อวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนดอนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมากตหาร ที่ผ่านการเรียนในเรื่อง ฟุตบอล ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน แล้วตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วรวบรวมคะแนนทุกข้อมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ซึ่งข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และนำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับของข้อสอบเท่ากับ 0.81 แล้วจัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับจริง จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หากคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แล้วนำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำเอกสารประกอบการสอนที่ได้จากการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนดอนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมากตหาร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้สอนทั้งหมด โดยใช้เอกสารประกอบการสอนเป็นสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในเวลาเรียนปกติ ซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ศึกษาค้นคว้าให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เอกสารประกอบการสอนเป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนศึกษา และทำกิจกรรมในเอกสารประกอบการสอน หากนักเรียนสงสัยหรือมีปัญหาในกิจกรรมเนื้อหา ผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้ตอบข้อสงสัย แนะนำและอภิปราย เพื่อสร้างความเข้าใจกับนักเรียน เมื่อสิ้นสุดชั่วโมงสอนถ้านักเรียนคนใดทำความเข้าใจในเนื้อหาไม่ทันเพื่อน ให้ยืมเอกสารประกอบการสอนเพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกเวลาเรียน เมื่อศึกษาเสร็จแต่ละเล่ม นักเรียนทำแบบกิจกรรมย่อยสำหรับเอกสารประกอบการสอนแต่ละเล่ม เพื่อเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจ

3. หลังจากนักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอนจบทั้ง 8 เล่ม ผู้ศึกษาค้นคว้าให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดย่อยในเอกสารประกอบการสอน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ไปวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพ E_1 และ E_2 ของเอกสารประกอบการสอน

6. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนจากเอกสารประกอบการสอน ไปวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน

7. นำคะแนนจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนดอนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ก่อนนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (ครั้งที่ 1)

จากการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพกระบวนการแต่ละชุดเท่ากับ 90.28, 82.64, 82.29, 84.72, 79.86, 84.72, 80.21 และ 77.43 โดยทุกชุดรวมเฉลี่ยร้อยละด้านประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 82.77 ส่วนด้านประสิทธิภาพผลลัพธ์เท่ากับ 80.97 แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพ 82.77/80.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนดอนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จำนวน 28 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (ครั้งที่ 2)

จากการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพกระบวนการแต่ละชุดเท่ากับ 90.63, 81.25, 84.38, 87.50, 83.93, 87.50, 81.25 และ 80.80 โดยทุกชุดรวมเฉลี่ยร้อยละด้านประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 84.65 ส่วนด้านประสิทธิภาพผลลัพธ์เท่ากับ 83.21 แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพ 84.65/83.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากผลการหาประสิทธิภาพในครั้งที่ 2

ซึ่งเป็นการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าครั้งที่ 1

3. ผลการใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนเฉลี่ย (%) จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

N	ก่อนเรียน (20 คะแนน)		หลังเรียน (20 คะแนน)		พัฒนาการ	
	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ผลต่างของ คะแนนก่อน และหลังเรียน	ร้อยละ
28	8.46	42.32	16.64	83.21	8.00	40.00

จากตารางที่ 1 พบว่านักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 42.32 ของคะแนนเต็ม ได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.21 และมีคะแนนพัฒนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.00

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านความรู้	4.61	0.65	มากที่สุด
ด้านทักษะกระบวนการ	4.75	0.52	มากที่สุด
ด้านเจตคติต่อการเรียนรู้	4.74	0.49	มากที่สุด
รวม	4.69	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ด้านทักษะกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย

สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ ด้านเจตคติต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$)

อภิปรายผล

1. เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) คู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) และจากการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอน พบว่าครั้งที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.77/80.97 และครั้งที่ 2 มีประสิทธิภาพ 84.65/83.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าได้มีการศึกษาคนคว้าทำความเข้าใจกระบวนการในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน การนำเอกสารประกอบการสอนไปใช้จริง โดยที่กระบวนการในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สังเคราะห์จากแนวทางการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนจากเอกสารต่างๆ โดยเริ่มจากแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการสอน ทำให้ได้ข้อเท็จจริงว่าเอกสารประกอบการสอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างเอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเริ่มต้นจากวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตัวนักเรียน ประกอบกับการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เนื้อหารายวิชา เพื่อกำหนดเรื่องย่อยและจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำเรื่อง ดำเนินการวางโครงเรื่อง ตามหลักของการสร้างเอกสารประกอบการสอน มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำเรื่องที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการสร้างเอกสารประกอบการสอนของ วีระ ตันตระกูล (2553 : 36) นอกจากนี้ในกระบวนการสร้างเอกสารประกอบการสอน และคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอนนั้น ผู้ศึกษาได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การแทรกรูปภาพที่สอดคล้องกับเรื่องการสอนแนวทางการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาพลศึกษาในส่วนของการเพิ่มเติมวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทำให้เอกสารประกอบการสอนมีความสมบูรณ์มากขึ้น เมื่อองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนดังกล่าว มีความชัดเจนและเหมาะสมจึงทำให้มีผลการพิจารณาความเหมาะสมโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนที่ค่าเฉลี่ยมีความเหมาะสมต่ำสุด คือ ด้านเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธรรมชาติของการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ ผู้เรียนจะต้องใช้เวลาในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ จึงอาจเป็นเหตุผลให้เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นมีความเหมาะสมในระดับต่ำ และจากการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนซึ่งพบว่าในครั้งที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.5/83.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเอกสารประกอบการสอนที่ได้ศึกษามา คือ ขั้นเตรียมโดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเอกสารประกอบการสอน ขั้นลงมือสร้างเอกสารประกอบการสอน และขั้นทดลอง

ใช้และแก้ไข ซึ่งในขั้นนี้หลังจากที่ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ นำไปทดลองใช้โดยเริ่มตั้งแต่แบบรายบุคคลกับนักเรียนจำนวน 3 คน เพื่อปรับปรุงและแก้ไขในส่วนของ ความชัดเจนของภาษา แบบกลุ่มเล็กกับนักเรียน จำนวน 9 คน เพื่อปรับปรุงและแก้ไขในของระยะเวลา การจัดกิจกรรม และแบบภาคสนามกับนักเรียน จำนวน 36 คนเพื่อหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 ซึ่งมีค่า เท่ากับ 82.77/80.97 และได้ทำการปรับปรุงในจุดที่บกพร่องก่อนนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้นคว้าจริง ดังนั้น เมื่อนำเอกสารประกอบการสอนมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จึงส่งผลให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทำนองเดียวกันกับยุทธพร สุหนะโรจน์ (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน เรื่อง จังหวัดของเรา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนภูเรือ อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า เอกสารประกอบการสอน เรื่อง จังหวัดของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85.20/81.40 จารุวรรณ ภูศรีอ่อน (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาพัฒนาการเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 95.10/81.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 42.32 ของคะแนนเต็ม และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 83.21 และมีคะแนนพัฒนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.00 จะเห็นได้ว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่สูงขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเอกสารประกอบการสอนที่พัฒนาขึ้นผ่านขั้นตอนในการหาคุณภาพและประสิทธิภาพ พร้อมทั้งได้รับการปรับปรุงมาเป็นอย่างดี ทำให้องค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมที่เริ่มจากการทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการเสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ดังกล่าวจะมีครูผู้สอนคอยเป็นผู้ชี้แนะและเพิ่มเติมเพื่อให้องค์ความรู้ มีความชัดเจน ให้ผู้เรียนได้นำเสนอความเข้าใจของตนเอง และครูคอยเติมเต็มให้มีการฝึกปฏิบัติจริงโดยทำแบบฝึกและลงมือปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เรียนรู้ ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและฝึกทบทวนอยู่เสมอ กระบวนการดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความจำและความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งจัดเป็นลักษณะที่สำคัญของเอกสารประกอบการสอนตามที่จาคอบส์ (Jacob, 1966 : 134) ได้อธิบายไว้คือ เป็นความรู้ย่อยที่เรียงลำดับไว้ สำหรับเป็นสื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนตอบสนองความรู้แต่ละข้อความที่กำหนดไว้ ผู้เรียนค่อยๆ เรียนเพิ่มขึ้นเป็นการก้าวจากสิ่งที่รู้แล้ว ไปสู่ความรู้ในเอกสารประกอบการสอนที่เตรียมไว้ให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง เวลาที่ใช้ในการเรียนจะมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนว่า “นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ นักเรียนเป็นผู้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาด้วยตนเอง นักเรียนมีการประเมินผลงานของตนเอง และปรับปรุงตลอดเวลา นักเรียนต้องหาข้อสรุปจากการทำกิจกรรมของตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์และแนวต่างๆ สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมกิจกรรมและครู มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน”

(สุคา ไบแย้ม, 2559 : 72) ซึ่งการได้เรียนรู้ตามแนวทางดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองและเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ทำให้มีความมุ่งมั่นและพยายามที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ผลจากพฤติกรรมดังกล่าว อาจนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่อยู่ในเกณฑ์ที่สูงดังกล่าว ทำนองเดียวกันกับยุทธพร สุทธะโรจน์ (2552: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน เรื่อง จังหวัดของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนภูเรือ อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนประกอบภาพการ์ตูนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สุพรรณิ นารี (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาการใช้เอกสารประกอบการสอนที่มีประสิทธิภาพ และความคงทนของการเรียนรู้เรื่องตัวสะกดวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 240 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านทักษะกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเจตคติต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวของเอกสารประกอบการสอน มีลำดับขั้นตอนที่มีความชัดเจน ซึ่ง กิ่งฟ้า สินธุวงษ์ (2555 : 45) เสนอว่ากิจกรรมการเรียนรู้ในเอกสารประกอบการสอน ถือว่าเป็นการวางแผนการสอนซึ่งเป็นการจัดสถานการณ์เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างแรงบันดาลใจไปจนถึงกิจกรรมสุดท้าย ซึ่งขั้นตอนการสอนที่กำหนดไว้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของเอกสารประกอบการสอนล้วนแต่เป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจ กระตุ้นให้นักเรียนต้องการเรียนรู้ และให้ความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ การดำเนินการตามขั้นตอนของกิจกรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าว จึงนำมาซึ่งความพึงพอใจของนักเรียนในที่สุด อย่างไรก็ตามกิจกรรมและขั้นตอนการจัดกิจกรรมยังต้องมีการปรับปรุงในบางส่วน เนื่องจากการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนบางครั้งมีหลายขั้นตอน ซึ่งต้องจัดให้เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ ตลอดจนความรับผิดชอบของนักเรียนและเวลาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การนำเอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้กับผู้เรียนที่มีธรรมชาติและสภาพแวดล้อมแตกต่างจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนดอนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 อาจต้องมีการปรับกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 การนำเอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้ควรมีแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 การนำเอกสารประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูต้องเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเคร่งครัด โดยเน้นบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีอิสระ มีกิจกรรมทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสม

1.4 การจัดการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ ดังนั้นครูผู้สอนควรปฐมนิเทศนักเรียนในเรื่องของความปลอดภัย อุบัติภัยที่อาจเกิดจากการฝึกปฏิบัติ มารยาทที่ผู้เล่นทุกคนควรมีก่อนที่นักเรียนจะฝึกปฏิบัติจริง

1.5 การจัดการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอนให้เข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทันตามเวลาที่กำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับครูผู้สอนระดับช่วงชั้นอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยทั่วถึง เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการสอน สำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นต่างกัน เพื่อศึกษาว่าการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวจะเหมาะสมกับนักเรียนระดับช่วงชั้นใดมากที่สุด เพื่อจะสามารถสร้างและใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของนักเรียนแต่ละกลุ่มมากที่สุด

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาด้านความรู้ เนื่องจากพบว่ามีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักเรียนต่ำกว่าประเด็นอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้**. กรุงเทพฯ. กิ่งฟ้า สินธุวงษ์. (2555). **การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ**. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารอัดสำเนา).
- จารุวรรณ ภูศรีอ่อน. (2553). **การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สำนวน สุภาษิต และคำพังเพยวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุริยวิสาสนาสัน.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ยุภาพร สุนทะโรจน์. (2552). **การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง จังหวัดของเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิชัย ต้นศิริ. (2549). **การศึกษากับการพัฒนาประเทศ**. กรุงเทพฯ: วี.ซี.ที. คอมมิวนิเคชั่น.
- วีระ ตันตระกูล และประชา นิพนธ์พิทยา. (2559). **โสตทัศนศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุดา ไบแย้ม. (2559). **เอกสารหมายเลข 4 การเรียนการสอน: ทำไมต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- สุพรรณิ นารี. (2552). **การศึกษากาการใช้การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนที่มีประสิทธิภาพและความคงทนของการเรียนรู้เรื่องการสะกด วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). **การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : ศรุสภา ลาดพร้าว.
- Jacob,P. (1966). **A guide to evaluating self-instructional programs**. New York: Holt, Rinehart and Winston Inc.